

Autor Beata Brzózka	Czas trwania 45 minut	Klasa SPP
Odniesienia do Podstawy Programowej Geografia - charakteryzuje zmiany w strukturze zużycia energii (...) w kontekście bezpieczeństwa energetycznego, - przedstawia skutki rosnącego zapotrzebowania na energię, jego wpływ na środowisko geograficzne oraz uzasadnia konieczność podejmowania działań na rzecz ograniczania tempa wzrostu zużycia energii, - identyfikuje konflikty interesów w relacjach człowiek – środowisko i rozumie potrzebę ich rozwiązywania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz podaje własne propozycje sposobów rozwiązania takich konfliktów Podstawy przedsiębiorczości - wyszukiwanie informacji z różnych źródeł, ich selekcja i analizowanie, - podejmowanie przemyślanych decyzji na podstawie wskaźników ekonomicznych oraz samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce Biologia - objaśnia zasady zrównoważonego rozwoju Chemia - wskazuje potrzebę rozwoju gałęzi przemysłu chemicznego ((...) źródła energii, materiały) Wiedza o społeczeństwie - charakteryzuje pozycję Polski w debatach nad planowaniem sprawiedliwej transformacji energetycznej i zeroemisyjności Unii Europejskiej oraz realizację wynikających z nich postulatów		
Temat: Efektywność energetyczna		
Cele zajęć 1. Cele poznawcze Uczestnik: • Zna pojęcie efektywności energetycznej, wie jaka ustawa ją reguluje i co dokładnie określa,		

- Rozumie czym jest zrównoważona polityka energetyczna,
- Wie jak urządzenia RTV/AGD, które wybieramy mają wpływ na efektywność energetyczną, oszczędność wody i innych surowców,
- Potrafi wybrać sprzęt, który będzie energooszczędny, uwzględniając jego cenę i klasę energetyczną,
- Wie co to jest etykieta energetyczna,
- Wie czym są elektrośmieci,
- Wie co zrobić ze starym, zepsutym, nieużywanym sprzętem elektronicznym/elektrycznym

2. Cele kształcące

Uczestnik:

- Potrafi obliczyć efektywność energetyczną swojego domu, swojej szkoły
- Wie jak należy postępować z elektrośmieciami

3. Cele wychowawcze

Uczestnik

- Wie czym jest zrównoważona polityka energetyczna,
- Rozumie zależności między wyborami konsumenckimi a środowiskiem przyrodniczym,
- Wie, dlaczego należy zwracać uwagę na klasę energooszczędności sprzętów

Kryteria sukcesu ucznia

- Wie na co zwrócić uwagę wybierając sprzętów elektryczny bądź elektroniczny,
- Rozpoznaje symbole i znaki na etykietach energooszczędnych,
- Zna miejsca, do których można oddać elektrośmieci

Metody i formy pracy

Quiz, dyskusja, burza mózgów, praca w grupach

Materiały do zajęć (pomoce dydaktyczne):

- Kartki A4, długopisy/ołówki, wirtualna tablica,
- Komputer/tablica/rzutnik/tablet/smartfon z dostępem do Internetu

Proponowane źródła materiałów do wyświetlenia, wykorzystania

Quiz:

<https://create.kahoot.it/share/efektywnosc-energetyczna-a-elektrosmieci/5c343a5b-e2bf-4e69-aca6-16022cd5e504>

<https://www.elektroeko.pl/punkty-zbierania-elektrosmieci/>

Przed zajęciami

Warto zapoznać się z treściami dostępnymi online:

1. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160000831/T/D20160831L.pdf>
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001688/U/D20151688Lj.pdf>
3. Definicja Efektywności energetycznej
https://pl.wikipedia.org/wiki/Efektywno%C5%9B%C4%87_energetyczna
4. Ekologiczne AGD – na co zwrócić uwagę, kupując sprzęt do domu?
<https://www.morizon.pl/blog/ekologiczne-agd-zwrocic-uwage-kupujac-sprzet-domu/>
5. Polityka energetyczna
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/68/polityka-energetyczna-zasady-ogolne>
<https://www.gov.pl/web/ia/polityka-energetyczna-polski-do-2040-r-pep2040>

6. Etykieta energetyczna

- <https://www.gov.pl/web/klimat/nowe-etykiety-energetyczne>
- <https://etykietaenergetyczna.pl/co-to-sa-etykiety-energetyczne-2/>
- https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/labels-markings/energy-labels/index_pl.htm
- Raport UOKiK odnośnie etykiet https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/labels-markings/energy-labels/index_pl.htm

Przebieg zajęć:

Czas	Opis zadania	Potrzebne materiały/uwagi
20 min.	Przywitaj się i powiedz, co będzie tematem tego spotkania. Powiedz, że za chwilę będą mogli się sprawdzić w quizie. Podczas quizu uczniowie mogą pracować w parach/zespołach. Link do quizu: https://create.kahoot.it/share/efektywnosc-energetyczna-a-elektrosmieci/5c343a5b-e2bf-4e69-aca6-16022cd5e504 Po każdym pytaniu dopytaj uczestników albo dopowiedz, aby uszczegółwić odpowiedź. Pytanie 3 - Żarówki LED są w stanie wykorzystać prawie 80% energii elektrycznej, podczas gdy żarówki tradycyjne tylko 20%. Działają znacznie dłużej niż tradycyjne żarówki, więc nie trzeba ich często wymieniać. To powoduje też oszczędność dla portfela. Pytanie 4 - Wymywanie pełnego zlewu naczyń (tyle, ile pomieści standardowa zmywarka) wymaga około 80 litrów wody, podczas gdy zmywarka zużyje od 9 do 15 litrów. Wystarczy przetrząść się na zmywarkę, aby zaoszczędzić przynajmniej 65	Komputer/tablica/rzutnik/smartfon/tablet

	litrów wody przy jednym myciu. Pytanie 5 – przykłady działań: Zastosuj baterie wodoodporne w łazience i kuchni; inwestuj w sprzęt AGD oszczędzający wodę; preferuj prysznic; zgromadź deszczówkę; powtórnie wykorzystuj wodę, np. woda, w której gotowane były jajka, może posłużyć jako nawóz dla roślin doniczkowych; pij wodę z kranu; zakręcaj kran podczas mycia zębów, itp. Pytanie 6/7 – odpowiedz o zmianie etykiet energetycznych i klas od A do G. Pytanie 8 – mapa punktów Centrum Elektroekologii https://www.elektroeko.pl/punkty-zbierania-elektrosmieci/ Pytanie 9 – tu możemy też powiedzieć o oszczędzaniu surowców, pozyskanie surowców z recyklingu a nie wydobywanie nowych zasobów. Zapytaj uczniów czy wiedzą jakie surowce są wydobywane i do czego są wykorzystywane, np. lit (produkcja baterii).	https://www.elektroeko.pl/punkty-zbierania-elektrosmieci/
8 min.	Zaproponuj dyskusję zadając pytanie, czy uczniowie wiedzą jaki wpływ na efektywność energetyczną ma wybór urządzeń, które kupujemy. Czym się kierują konsumenci kupując sprzęt RTV/AGD? Na co oni sami/ich rodzice zwracają uwagę? Tu w razie potrzeby przypomnij definicje, które pojawiły się w quizie (efektywność energetyczna, etykieta energetyczna). Zróbcie burzę mózgów, zapiszcie swoje pomysły na karteczkach albo na tablicy.	Kartki/tablica
15 min.	Zaproponuj uczniom, aby obliczyli efektywność energetyczną swojego domu (ewentualnie budynku szkoły). Szacujemy powierzchnię swojego domu lub szkoły. Można zaproponować np. wymianę okien na energooszczędne albo wymianę żarówek. Np. część grup liczy okna, część żarówki. Ile możemy zaoszczędzić energii i pieniędzy? Przykład zadania 1: Oblicz, ile energii rocznie można zaoszczędzić, jeśli wymienimy zwykłe żarówki (60W) na energooszczędne żarówki LED o mocy 10 W. Załóżmy, że	Do obliczenia przydadzą się kartki i długopis/ołówek do zapisania wyników.

	w domu mamy 10 żarówek 60 W, które świecą średnio 5 godzin dziennie. Przykład zadania 2: Oblicz, ile energii można zaoszczędzić, jeśli zainstalujemy nowoczesne okna, które zmniejszą stratę ciepła o 20 %. Załóżmy, że nasz dom ma powierzchnię 100 m² i do tej pory zużywał 200 kWh miesięcznie. Możemy podobnie zrobić w wymianą kranów. Wartości możemy modyfikować w zależności od grupy. Sprawdźcie wyniki.	
2 min.	Podsumuj z uczestnikami zajęcia, zapytaj, co zapamiętali z dzisiejszych zajęć. To dobra okazja, żeby nawiązać do wyników z zadania, jak wiele możemy zrobić dla planety.	